

deosebirea că acum sînt în legătură cu ele, dau interviuri, fac reportaje de la fața locului.

A.C. *Cum văd ei soluția post-Ceaușescu?*
D.Z. Văd instaurarea unui regim de tranziție. Principalul este că învață să trăiască dialogul diverselor soluții, pentru că în România este greu să se revină ex-abrupto la o situație integral democratică. În Ungaria au supraviețuit niște structuri: proprietatea nu era total naționalizată, societatea n-a fost atît de radical distrusă în formele ei de manifestare civilă ca la noi.

A.C. *Mesajul "României Libere" la Congresul partidului radical, citit de Mircea Băjan, cerea reinstaurarea lui 10 Mai ca sărbătoare națională. Există, printre acești oameni tineri, opțiunea monarhică?*

D.Z. Opțiunea, cel puțin a "României Libere" este una monarhică, văzînd în Regele Mihai o continuitate națională și politică, unica autoritate care ar putea să mobilizeze niște energii românești în jurul lui, anihilînd astfel antagonismele dintre curente, partide, personalități.

A.C. *Îți mulțumesc Dinu Zamfirescu, nu doar pentru interviu. Pentru știința de a fi dilatat cinci zile într-atît încît să ne restituți pasionanta scenă politică maghiară, contextul paradoxal al celui mai dens exod din istoria noastră.*

MOȘIUNEA

PARTIDULUI RADICAL ITALIAN

Cu ocazia celui de al 35-lea congres reunit la Budapesta, între 23 și 26 aprilie 1989, Partidul radical își exprimă întreaga sa solidaritate cu aceia, din ce în ce mai numeroși în România, care își ridică vocea împotriva totalitarismului.

Noi sîntem alături:

de Doina Cornea și cei 28 de cosemnatari ai scrisorii deschise trimise lui Nicolae Ceaușescu, contra distrugerii satelor; de muncitorii de la Brașov, de la Zărnești și din alte locuri, victime ale represivității, pentru a fi încercat să organizeze sindicate libere;

de studenții, intelectuali, de foștii conducători ai Partidului comunist, persecutați pentru a-și fi exprimat, în mod public, dezaprobarea lor față de actuala politică a regimului.

Cerem:

să se pună capăt tuturor formelor de persecuție împotriva celor care nu cer decît respectarea drepturilor lor elementare;

eliberarea imediată a tuturor deținuților politici, în special a muncitorilor: Dumitru Iuga, condamnat la 10 ani închisoare, Nicolae Lințoiu, la 15 ani, Ion Bugan, la 10 ani, Ion Drăghici, la 10 ani, Gheorghe Manu, la 8 ani, a lui Florentin Scaletchi, Alexandru Mateescu, Lucian Iancu, condamnați la 20 de ani, ca și tuturor celor deținuți în prevenție: diplomatul Mircea Răceanu, ziaristii Mihai Petre Băcanu, Mihai Creangă, Anton Uncu, muncitorul linotipist Alexandru Chivoiu.

Cerem, de asemenea, să se pună capăt internărilor în azile psihiatrice pentru motive politice, ca în cazul ce ne-a parvenit recent al poetului Dan Deșliu.

Cel de al 35-lea congres al Partidului Radical reînvieste apelul partidului adresat guvernelor, formațiilor politice, orașelor, comunelor și cetățenilor Europei ca și instituțiilor comunitare în vederea opririi planului de distrugere a mii de sate românești locuite de populații de diverse naționalități, care își au istoria lor, cultura lor, viața lor și care sunt istoria, cultura și viața femeilor și bărbatilor întregii Europe.

«DORIM SA NE LEGALIZĂM»

Publicăm mai jos un interviu luat de scriitorul WILLIAM TOTOK - originar din România, exilat în Germania Federală -, lui MIRCEA BĂJAN, purtătorul de cuvînt al grupării "România Liberă", a refugiaților din Ungaria.

W. T. *Domnule Mircea Băjan, vă aflați în fruntea grupării de refugiați români din Ungaria despre care, în ultimile luni, mediile occidentale au relatat în mai multe rînduri. De fapt cine sînteți dvstră, domnule Băjan? Un disident? Un opozant al regimului Ceaușescu? Sau doar un refugiat român?*

M.B. M-am născut la Sibiu, la 6 septembrie 1958. Am avut o copilărie mai fericită decît a altor copii născuți în România. Prin funcția tatălui meu - nu știu nici acum, ce va de genul "referent relații internaționale" la Ministerul de Externe - am călătorit mult. Ultima oară, într-o vacanță de vară, în 1974, în Argentina. Discrepanța între gradele de libertate în Vest și în România devenea din ce în ce mai mare. Să nu credeți că acolo, la ambasadă, poți face ce vrei! Nu. La ultima ieșire am simțit bine lucrul acesta. Așteptam să intre de servici la poartă tatăl unei fete, și împreună fugeam la film sau pur și simplu la plimbare. Apoi am aflat că nu vorbisem frumos cu doi milițieni care mă oprisea pe stradă, eu fiind grăbit să duc niște medicamente... Atunci am înțeles și m-am hotărît. În 1975, în februarie, am fugit cu un prieten de acasă spre libertate. Ne-au prins peste două săptămîni... Am înțeles ce e frica. Am mai înțeles că "a face totul pentru om" înseamnă "din ce în ce mai rău". Poate am așteptat prea mult. Poate am dorit să învăț prea mult... În urmă cu cinci ani, cînd tata a ieșit la pensie, am aflat - eu și familia - că, de fapt, tata a fost colonel de securitate. W.T. În România v-ați bucurat de anumite

W.T. *În România v-ați bucurat de anumite privilegii. Ați studiat geologia, ați călătorit în străinătate. Ați avut un post bun. Cînd și de ce ați luat decizia de a părăsi pentru totdeauna România?*

M.B. Eu nu am nici o rudă în străinătate. Nu sînt nici german, nici evreu. Sînt român și nu aveam nici un sprijin din afară. Am auzit la radio ce se-nîmplă în Ungaria, de "România Liberă" și, în iunie 1988, stăteam de vorbă cu ... domnul Cornel Roșca! La Budapesta. Am avut de ales între "omul nou ceaușist" și om, pur și simplu. Am ales.

W.T. *Credeți că numai regimul dictatorial al lui Nicolae Ceaușescu a determinat mii de români să se refugieze în Ungaria și să ceară acolo azil politic?*

M.B. Oamenii au emigrat întotdeauna dinspre Est spre Vest. România nu are granițe cu țările vestice. Lagărul ONU de la Belgrad este o capcană, de unde, de două ori pe săptămînă, ducele poliției cară cu zecile români înapoi. În Ungaria se refugiază acum chiar și români din lagărul iugoslav!

Ungaria a canalizat practic exodul românesc. În România, comunismul se confundă cu regimul Ceaușescu. Este grav pentru un sistem să poarte germeii totalitarismului și să permită unui om totul și celorlalți nimic.

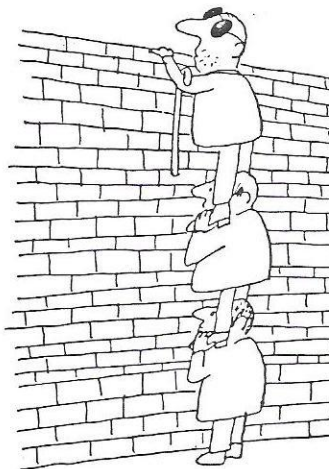
W.T. *Ce rol joacă "România Liberă", al cărei purtător de cuvînt sînteți, după ce predecesorul dvstră, Virgil Părvu, a fost expulzat la sfîrșitul anului trecut de autoritățile*

în acest sens. La scrisoarea noastră de felicitare de anul nou, adresată pur și simplu și guvernului maghiar, publicată în din cele mai citite ziare oficiale din Ungaria - "Magyar Memzet" - ni s-a răspuns, de către purtătorul de cuvînt al guvernului maghiar urează "România Liberă": "Putere, sănătate și fericire mai e nimic de spus. În ultimul timp guvernul maghiar se interesează din ce în ce mult de "România Liberă".

W.T. *Poziția guvernului maghiar față de "România Liberă", aș zice, este neclară. Dovadă faptul că trebuie să acționăm în formă mai mult sau mai puțin clandestină. Pe de altă parte, întrețineți, precum știți, relații excelente cu opoziția democratică maghiară...*

M.B. Colaborăm cu toate forțele democratice maghiare, atît politic cît și pentru eliberarea refugiaților. Așa s-a ajuns să cunoască oficial că 1.600 de refugiați au părăsit țara în ultimii cinci ani. Nu e vorba de un număr mai mult! - au fost dați înapoi în România, și să se stopeze această prax. Așa am ajuns ca Ungaria să semneze un acord de vînzare pentru refugiați de la Geneva în 1951. Uluitor, nu? Dar nimeni nu s-a sacrificat s-au făcut pentru aceasta

MIHAI STĂNESCU

avut și altfel de greutăți. De curînd am devenit membru din comitet, cu idei de excludere dreaptă, a fost în mod democratic înlocuit de la conducerea grupării. Asemenea cazuri se distrug singure în contextul unei democrații. Nu dorim să facem o greșală sau să facem comuniștii cînd au venit la putere. PCR își va semna singur, prin alternanță, ce se vor formula, actul de deces. Așa că în Ungaria, Partidul comunist se auto-distrugă. Studiem intens procesul de democratizare al Ungariei și am început să lucrăm la un program de democratizare în România. Colaborăm cu Liga pentru eliberarea Drepturilor Omului în România, sediul la Paris, cu grupul de la Berlin, cu un membru sînteți, cu Uniunea Mondială a Românilor Liberi, singura organizație care ne-a ajutat financiar pînă acum.

W.T. *Cum apreciați, deci, rolul "României Libere"?*

M.B. "România Liberă" are două mîini pentru exilul românesc. Unu: eu și ceilalți au trecut pe la "Forum" - locul din fața celui "Forum" din Budapesta, unde se țineau fiecare seară, la orele 18, se întîlnesc membrii grupării, au făcut o școală a culturii și a politicii. Odată plecați mai departe, mulți nu ne-au uitat, știind să lupte și împotriva lui Ceaușescu. Doi: datorită

Translation from Romanian language:

“We wish to become legal”

We publish below an interview taken by the writer William Totok – originating from Romania, exiled in Federal Republic of Germany – to Mircea Băjan, the spokesman of the “Free Romania” group of refugees from Hungary.

W.T. Mister Mircea Băjan, you are leading the group of Romanian refugees from Hungary, about which the western media has broadcasted several times. Who are you really, mister Băjan ? A dissident ? An opponent of the Ceaușescu regime ? Or just a Romanian refugee ?

M.B. I was born in Sibiu, on the 6th of September 1958. I had a happier childhood than that of other children born in Romania. Through my father’s position – I don’t even now know it, something like “international relations referent” at the Ministry of Foreign Affairs – I travelled a lot. Last time for a summer’s holiday in 1974, in Argentina. The discrepancy between the degrees of freedom in the West and in Romania became greater and greater. But don’t imagine that there, at the Embassy, one can do everything he wants ! No. Last time abroad I felt this pretty good. I was waiting for someone to enter on duty at the gate, he was the father of a girl with whom I ran together at the movies or we would simply go for walk. Then, I found out that I hadn’t talked properly to two militiamen that stopped me on the street, as I was hurrying to carry some medicines...then I understood and made my decision. In 1975, in February, I ran away from home with a friend towards freedom. They caught us after two weeks...I understood what fear was. I also understood that “to make everything for man” meant “worse and worse”. Maybe I expected too much. Maybe I wanted to learn too much...Five years ago, when my father retired, I found out – me and my family – that actually my father was a security colonel.

W.T. In Romania you enjoyed having some privileges. You studied geology, you travelled abroad. You had a good position. When and why you decided to leave Romania permanently ?

M.B. I have no relatives abroad. I am neither German, nor Jew. I am Romanian and I had no support from the outside. I heard on the radio what was going on in Hungary, about “Free Romania” and in June 1988, I was talking to...Mister Cornel Roșca ! In Budapest. I had to choose between the “new Ceaușescu-like man” and the man, simply. I chose.

W.T. Do you think that it was only Nicolae Ceaușescu’s dictatorship that determined thousands of Romanians to seek refuge in Hungary and to request there political asylum ?

M.B. People have always emigrated from East to West. Romania has no borders with the western countries. The U.N.O. camp from Belgrade is a trap, where two times a week the police vans carry back dozens of Romanians. In Hungary now there are even Romanians who seek refuge from the Yugoslavian camp ! Hungary has politically channeled the Romanian exodus. In Romania communism has been mistaken for the Ceaușescu regime. It is something critical for a

system to carry the germs of totalitarianism and to allow a man everything and the others nothing.

W.T. What role does “Free Romania” play, whose spokesman you are, after your predecessor Virgil Pârvu has been deported at the end of last year by the Hungarian authorities ?

M.B. In 1988 the Hungarian people reach out a helping hand to the Romanian people. There have been also other helping hands, but in vain. Now we act to grasp this hand reaching out. On the 15th of November 1988 we could not help to manifest. Many of us and even Virgil Pârvu have had the courage to go out on the streets in Braşov. We lead now a more subtle politics. We want to become legal. We made great steps in this respect. On the occasion of our open letter of greetings for the New Year’s, addressed to the Hungarian people and government, published in one the most read newspapers from Hungary - “Magyar Memzet” – we received an official answer from the government’s spokesman. When the Hungarian government wishes “Free Romania” : “Power, health and happiness”, there is nothing more to say. Lately, the Hungarian press is interested more and more about “Free Romania”.

W.T. The position of the Hungarian government towards “Free Romania” is unclear, I would say. The fact that you have to act in a more or less clandestine form is proof enough. On the other hand, you hold, as it is known, excellent relationships with the Hungarian democratic opposition...

M.B. We collaborate with all Hungarian democratic forces, not only politically, but also in order to help the refugees. This is how it came to be officially recognized that 1600 refugees – maybe even more ! – were given back to Romania and for this practice to be stopped. This is how we managed for Hungary to sign the Geneva Convention for refugees in 1951. Amazing, isn’t it ? But nobody knows how many sacrifices were made for this. We also had other difficulties. Recently, a member of the committee, with ideas of extreme right, was democratically removed from the group’s leadership. Such elements destroy themselves in the context of the present democracy. We do not wish to make what the communists made when they came to power. The RCP (Romanian Communist Party) will sign, through the alternatives which will be formulated, its own death certificate. Here, in Hungary the Communist Party is self-disintegrating itself. We study intensely the democratization process of Hungary and we started working on a democratization program of Romania. We are collaborating with the League for the Defense of Man’s Rights in Romania, with the headquarters in Paris, with the Berlin group, whose member you are, with the World Union of the Free Romanians, the only organization that helped us financially until now.

W.T. How do you appreciate, thus, the role of “Free Romania” ?

M.B. “Free Romania” holds two main roles for the Romanian exile. First: those who passed by the “Forum” – the place in front of the “Forum” hotel from Budapest, where every night at 18.00 the group’s members meet – went through a school of courage and of politics. Once going

further, many of them did not forget us, knowing to fight and what they fight for. Secondly: given the geo-political conditions in which we act, we have the role to gather the Romanian exile around us, to persuade it to give up some obsolete or nationalistic ideas. To look at today's reality and at respecting Human Rights in Romania, to be a political platform for all. Union makes power. We request the support of several governments, including the West-German one, and of every man for an economical boycott of the anti-human regime from Bucharest.